

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/172/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715208707
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5715208707.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobkyne: Mgr. Z. Z., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. O. č. XXX/X, XXX XX S., právne zastúpená Mgr. Martinom Hurtišom, advokátom so sídlom D. X, XXX XX S., proti žalovanej: G. T., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. XXX, právne zastúpená JUDr. Vladimírom Kašubom, advokátom so sídlom D. XX, XXX XX Z., v konaní o zaplatenie 22.678,42 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5C/265/2015-60 zo dňa 04.02.2015, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č.k. 5C/265/2015-92 zo dňa 11.04.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 19.928,42 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, p o t v r d z u j e .

Výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zastavil konanie v časti istiny 2.750 eur, sa n e d o t ý k a .

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 19.928,42 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a konanie v časti istiny 2.750 eur zastavil, zo sumy 10.000,- eur od 01.07.2015 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti súd návrh zamietol a o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Nárok žalobkyne posudzoval súd prvej inštancie podľa ustanovení § 107 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka.

3. Pri posudzovaní uvedeného prípadu súd prvej inštancie vychádzal z vyššie uvedených ustanovení. Dôvodil, že v prejednávanej veci, určením vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam tak, že vlastníkom nehnuteľností sa stala žalovaná, nastala situácia, kedy disponuje vlastníctvom predmetnej nehnuteľností, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 13.11.2012. Na základe tejto zmluvy bola žalobkyni vyplatená kúpna cena tak, ako už bolo súdom konštatované, jej časť na úhradu dlhu odporkyne spoločnosti Tatra Credit a.s.. Úhrada časti kúpnej ceny bola nesporná. Žalobkyňa získala finančnú čiastku na úhradu časti kúpnej ceny z úveru, ktorý jej poskytla SLSP a.s.. Ďalej súd prvej inštancie dôvodil, že pokiaľ by nastala situácia, že by žalovaná nevrátila žalobkyni časť kúpnej ceny, ktorá bola použitá práve na úhradu dlhu žalovanej, na strane žalovanej by išlo o bezdôvodné obohatenie, pretože vo vzťahu k žalobkyni by neposkytla za uvedenú sumu žiadne plnenie. Právny zástupca žalovanej nespochybnil úhradu dlhu žalovanej z finančných prostriedkov, získaných od žalobkyne, avšak poukázal na to, že v súvislosti so zmluvami, uzatváranými účastníkmi konania došlo k trestnej činnosti, za

čo sú trestne stíhaní Z. S. a Z. U., vychádzajúc z uznesenia Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave, odbor kriminálnej polície sp.zn. ČVS: KRP-65/2-VYS-BA-2015-MM zo dňa 21.08.2015, kde je popísaný podvod, ktorého sa mali dopustiť menovaní páni U. a S.. Súd prvej inštancie konštatoval, že aj v prípade, že by nedošlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi účastníkmi konania, musel by existovať právny úkon, na základe ktorého prijala žalovaná finančné prostriedky na úhradu vlastného dlhu voči spoločnosti Tatra Credit a.s., pričom žalovaná uzavrela zmluvu o zriadení záložného práva dňa 24.10.2012 za tým účelom, aby žalobkyni bol SLSP a.s. poskytnutý úver vo výške 33.000,- eur. Podľa súdu prvej inštancie je nesporné, že žalovaná zmluvu o zriadení záložného práva podpísala, bola s ňou oboznámená. Na uvedené súd poukázal z toho dôvodu, že žalovaná tvrdila, že s kúpnu zmluvou ako takou nebola oboznámená, až následne zistila, že sa jednalo o úkon predaja jej rodinného domu. Právny zástupca žalovanej nespochybňoval výšku žalovanej sumy, ani právny titul jej uplatnenia, avšak vzniesol námietku premlčania s poukazom na ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Dôsledkom plnenia z neplatnej alebo zrušenej zmluvy je podľa súdu prvej inštancie povinnosť účastníkov zmluvy vrátiť si navzájom všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli, teda vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán tak, ako výslovne ustanovuje § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve. Plnenie, ktoré účastník neplatnej zmluvy v súlade s dojednaním, obsiahnutým v zmluve poskytol druhej zmluvnej strane, je povinná mu zmluvná strana vrátiť. V prípade povinnosti vrátiť si obojstranné plnenie z bezdôvodného obohatenia ide v režime ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka o tzv. synalagmatický (vzájomne podmienený) záväzok. Súd prvej inštancie dôvodil, že pokiaľ kúpna zmluva je neplatná, môže sa jej účastník úspešne domáhať vrátenia svojho plnenia len za predpokladu, že je ochotný vrátiť to, čo sám prijal ako plnenie zo zmluvy. V danom prípade nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy, zostala vo vlastníctve žalovanej. Ohľadne vydania tejto nehnuteľnosti v priebehu konania nevznikli žiadne spory. Právny zástupca žalovanej vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku žalobkyňou, pričom poukázal na začiatok a uplynutie premlčacej lehoty. V prípade kúpnej zmluvy podľa súdu prvej inštancie je vydanie veci pre nepremičanosť vlastníckeho práva ohrozené uplynutím premlčacej doby, zatiaľ čo právo na vydanie peňažného plnenia premlčaniu podlieha. Ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka o premlčaní povinnosti vrátiť si vzájomné plnenie možno aplikovať iba v prípadoch, v ktorých na jednej strane stojí vlastnícke právo proti inému právu. Týka sa iba synalagmatických záväzkov, keď na jednej strane stojí právo, ktoré sa premlčuje a na druhej strane je nepremičateľné právo. Ak voči sebe stoja dve premlčateľné práva, napríklad vzájomné práva na peňažné plnenia, ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka nemožno aplikovať. V prípade kúpy nehnuteľnosti sú vzájomnými a navzájom podmienenými plneniami zo strany predávajúceho prevod vlastníctva a zo strany kupujúceho zaplatenie kúpnej ceny. Zaplatením kúpnej ceny je protiváhou vlastníctva k prevádzanej nehnuteľnosti. Ak je zmluva neplatná, a kupujúci nie je vlastníkom veci, hoci zaplatil kúpnu cenu, predávajúci je povinný kúpnu cenu vrátiť. Vrátenie kúpnej ceny je na druhej strane vyvážené tým, že vlastníctvo k predmetu prevodu zostáva predávajúcemu. V danej veci podľa názoru súdu prvej inštancie ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka možno v predmetnej veci aplikovať, a preto súd na premlčanie neprihliadol. Kúpna cena, ktorej vrátenia sa žalobkyňa domáhala predstavovala len reálne vyplatenú kúpnu cenu, a to aj po odpočítaní čiastok, ktoré boli splácané medzi účastníkmi ustálenou sumou nájomného tak, ako to bolo účastníkmi deklarované a akceptované.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná, ktorá uviedla, že súd prvej inštancie zameril svoju pozornosť pri posudzovaní predmetu konania na uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 13.11.2012 a na daný právny úkon, ktorý je absolútne neplatným, aplikoval vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Na pojednávaní však vykonal dokazovanie, kde oboznámil kvitanciu spoločnosti Tatra Credit, a.s., v zmysle ktorej je zrejmé, že svoj pohľadávku voči tejto spoločnosti vyplatila, a to z úverových prostriedkov, ktoré získala žalobkyňa ešte pred dňom 26.10.2012, teda ešte pred uzavretím zmluvy. Žalobkyňa neposkytla žiadnu sumu titulom kúpnej zmluvy, napriek jej obsahu. Z uvedeného je zrejmé, že prvostupňový súd prvej inštancie došiel k nesprávnemu skutkovému zisteniu a následnému záveru, keď aplikoval ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka sa upína iba k ustanoveniu § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a pokiaľ nie je možné aplikovať ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka, nie je možné ani aplikovať ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa z prostriedkov úveru plnila záväzok za žalovanú, nie však v súvislosti s kúpnu zmluvou, ktorá v rozhodný čas neexistovala. Okamihom poskytnutia uvedeného plnenia vzniklo bezdôvodné obohatenie a v rovnakom čase začala plynúť premlčacia doba v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ by tak súd rozhodol, rozhodol by v súlade s materiálnou spravodlivosťou. Žalobkyňa nie je vlastníkom

nehnutelnosti založenej v prospech banky poskytujúcej úver. V prípade, že žalobkyňa nebude plniť povinnosti úverového dlžníka, banka sa bude uspokojovať na úkor jej majetku. Potencionálny spor môže vyplynúť z toho, že žalobkyňa si nechá finančné prostriedky pre seba, pretože ju nič nenúti k vráteniu týchto finančných prostriedkov banke.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa písomne tak, že žalovaná sa bráni v odvolaní, že žalovanej žalobkyňa neposkytla žiadnu sumu titulom kúpnej zmluvy. S uvedeným tvrdením absolútne nesúhlasí, keďže v konaní, ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo (5C/262/2013 - o určenie vlastníckeho práva), je zrejmé, že žalovaná suma bola vyplatená na základe kúpnej zmluvy, ktorú uzavreli účastníci konania. Žalovaná prišla s týmto tvrdením až na poslednom pojednávaní, kde protistrana prišla s novou verziou uhradenia sumy 22.678,42 eur. Pritom vo svojom návrhu jasne uviedla, že žalovaná jej poskytla kúpnu cenu len v tom rozsahu, v akom bol uhradený záväzok v Tatra Credit, a.s.. Toto tvrdenie nikto nerozporoval. Právny stav pred uzatvorením predmetnej kúpnej zmluvy bol taký, že žalovaná vlastnila nehnuteľnosť a zároveň mala dlh v Tatra Credit, a.s. v sume 22.678,42 eur. Žalobkyňa v tom čase nemala ani nehnuteľnosť, ani dlh. Súčasný stav je však taký, že žalovaná vlastní nehnuteľnosť, pričom žiadna dražba jej už nehrozí a nemá na svojom mene žiadny dlh. Žalobkyňa naopak, opätovne nevládni nehnuteľnosť, ale na jej mene je úver vo výške niekoľko desiatok tisíc eur. Súčasný stav je podľa žalobkyne skutočne nespravodlivý, ale nie voči žalovanej, ale voči nej ako žalobkyňi, pretože táto bola taktiež uvedená do podvodného konania. Rozdiel medzi účastníkmi konania je ten, že ak bude žalovaná zaviazaná žalovanú sumu, stále bude žalobkyňa poškodená, pretože má na svojom mene úver nie vo výške 22.678,42 eur, ale 43.000,- eur, ktorý rozdiel spôsobili osoby, ktoré sú obvinené v trestnom konaní. Z vyššie uvedených dôvodov navrhujú rozhodnutie potvrdiť, pretože súd prvej inštancie správne použil ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 379 C. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C. s. p.) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 19.928,42 eur postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil. Výroku, ktorým v ostatnej časti súd návrh žalobkyňi o 2.750 eur zastavil, sa nedotkol, keďže tento nebol napadnutý odvolaním.

7. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

8. Pre úplnosť odvolací súd k odvolacím dôvodom uvádza, že dôkazy hodnotí súd prvej inštancie podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 C. s. p.). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov.

9. Odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa prvostupňový súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Nakoľko odvolacie dôvody odvolateľky boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (pokiaľ majú vplyv na vecnú správnosť v rozhodnutí vo veci samej), tento potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

10. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku odvolateľky, ktorá sa v odvolaní bránila tým, že žalobkyňa jej neposkytla žiadnu sumu titulom kúpnej zmluvy, keďže z konania, ktoré tomuto predchádzalo, ako aj v predmetnom konaní, bolo správne ustálené, že žalovaná suma bola vyplatená na základe kúpnej zmluvy, ktorú uzavreli účastníci konania. Uvedenú konštrukciu žalovanej vyhodnotil odvolací súd ako účelovú, keďže aj vo svojom návrhu, ktorý predchádzal tomuto konaniu, uviedla, že žalovaná jej poskytla kúpnu cenu len v tom rozsahu, v akom bol uhradený záväzok v Tatra Credit, a.s., pričom toto tvrdenie v danom konaní ani nebolo rozporované. Z tohto dôvodu neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 454 Občianskeho zákonníka.

11. Odvolací súd potvrdil aj súvisiaci výrok o trovách konania súdu prvej inštancie, keďže tento vykazuje vecnú správnosť.

12. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznáva žalobkyňi v plnom rozsahu, keďže bola v odvolacom konaní proti žalovanej úspešná.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)